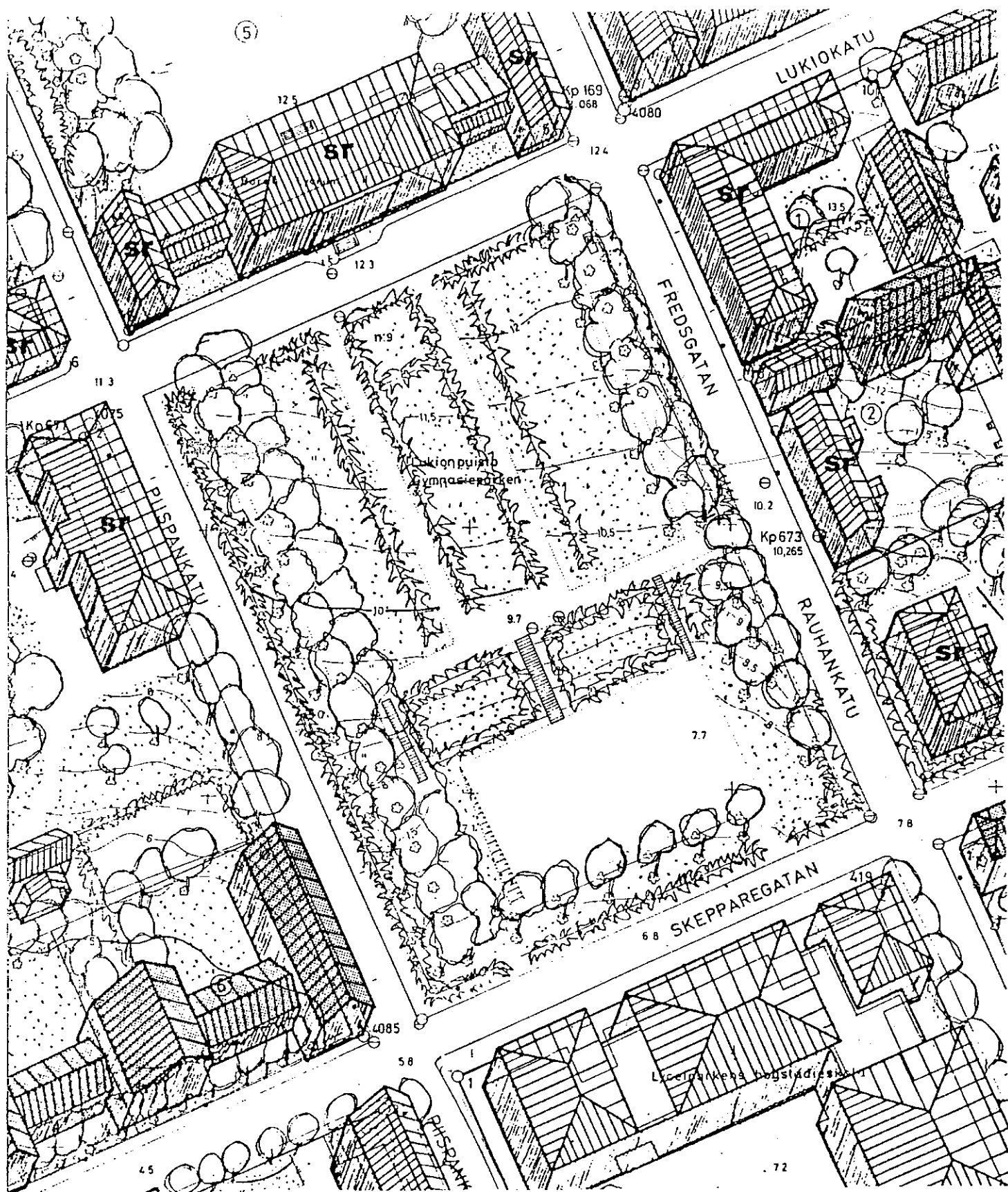

PORVOON KESKUSTAN eteläosa **kortteleiden inventointi**

1985-04-09

EMPIREKAAVA-ALUEEN VAIHEET

Porvoon empirekaava sai alkunsa v. 1830 keisari Nikolai I:n aloitteesta, kun hän läpikulkumatkallaan kiinnitti huomiota kaupungin epäsäännölliseen rakenteeseen. Keisari määräsi kaupungin uudelleen kaavoitettavaksi "noudattamalla suurinta mahdollista ja paikalle soveltuvaa säännönmukaisuutta".

Ensimmäisen luonnoksen laati v. 1831 maanmittari Johan Fredrik Barck. Lopullisen ruutukaavan suunnittelutyön teki intendentti Carl Ludvig Engel 1832. Ehdotukseen liittyi perusteellinen kaavaselosus siitä miten kaupunki tuli rakentaa.

Ruutukaava oli joen suuntainen suorakaide, mitä perusteltiin kauppa-kaupungin rantaviivan tarpeella, veden saannilla tulipalon sattuessa ja miellyttävällä ulkonäöllä Helsingistä päin tultaessa.

Asemakaava tuli toteuttaa pääosin yksikerroksisilla puurakennuksilla. Paloturvallisuuden edistämiseksi kaupunki oli jaettu leveillä puistokaduilla Nikolainkatu (nyk. Mannerheiminkatu) ja Aleksanterinkatu, kolmeen osaan, joiden jokaisen keskellä oli aukio.

Vaikka keskiaikaisen katuverkon yli levittäytyvä uusi kaava laajensikin kaupunkia huomattavasti etelään, oli sen toteutuminen alussa hidasta johtuen maanomistuksesta ja kaupungin varoista. Empirekaavan mukainen rakentaminen käynnistyi vasta 1840-luvulla, eikä sitä saatu koskaan toteutumaan nykyisen Vanhan Porvoon alueella. Valmistuessaan 1800-luvun lopulla empirekaupunki edusti tyypillistä aikansa kaupunkirakentamista maassamme.

Lukuunottamatta joitakin pommitusten jälkeen rakennettuja tontteja, kaupunkikuva säilyi yhtenäisenä, empirekaavan henkisenä aina 1960-luvulle, jolloin kaupungin voimakas kasvu ja laajenemisalueen puute pakottivat rakentamaan keskustan tontteja entistä tehokkaammin. Vanha Porvoo suojelupyrkimykset oli tuolloin hyväksytty, mutta empirekaupunkia ei pidetty säilyttämisen arvoisena. Ajan hengen mukaisesti 1970-luvulla käytettiin empirealueen kaavoittamisessa samoja periaatteita kuin rakentamattomien alueiden maankäytön suunnittelussa ottamatta huomioon kaavan vaihteittain toteutumista sekä uuden ja vanhan rakennuskannan yhteensopivuutta. Ympäristöstään piittaamattomat uudisrakennukset kohosivat sinne tänne pirstoen olemassa olevaa yhtenäistä kaupunkikuvaa.

Jatkuva muuttuminen kuuluu kehitykseen ja tämä näkyy ympäristössämme kerroksisena rakennus- ja kaupunkikulttuurina. Kaupungille antaa arvokkuutta sen historian eri vaiheista olemassa oleva kertova rakenne ja rakennukset. Koska kehitys on kronologista, emme voi poistaa jotakin osaa jättämättä tarkkailijaa ja jälkipolvia epätietoisiksi perinteen jatkuvuudesta.

Empirekaavan rakennusvaiheella on ollut tärkeä merkitys Porvoon kaupungin kasvussa. Sen luoma miljöö on hallinnut kaupunkikuvaa lähes vuosisadan ajan suurimmassa osassa Porvoota. jäljellä olevat yhtenäiset empirealueet ja katunäkymät on säilytettävä kulttuurihistoriallisesti arvokkaina ympäristöinä.

KESKUSTAN ETELÄOSAN INVENTOINTI

Keskustan eteläosan kortteleista tehty tutkimus käsittää C.L. Engelin vuonna 1832 laatiman empirekaavan eteläisen kolmanneksen Aleksanterinkadusta (paloteknillisesti tärkeä puistokatu) alaspäin. Lyseonpuisto alueen keskellä esiintyi jo Engelin kaavassa aukiona, jollainen oli suunniteltu jatkaiseen kaupunginosaan.

Tutkimuksessa on selvitetty kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset, kaupunkikuvallisesti ehjät ja arvokkaat miljööt sekä kohennettavat alueet.

Selvitys jakautuu viiteen pääkohtaan:

RAKENNUSKANTA

- ikä
- runkomateriaali
- kuntoarvio

VANHOJEN RAKENNUSTEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVOLUOKITUS

- määritelty rakennustaiteellisesti merkittävimmät kohteet

KAUPUNKIKUVALLINEN TARKASTELU

- miellyttävinä koettavat yhtenäiset näkymät
- rikkonaiset katutilat ja ympäristöönsä sopimattomat rakennukset

RAKENTAMISESSA NOUDATETTAVAT KAUPUNKIKUVALLISET TAVOITTEET

- selvitetty edellä oleviin kohtiin perustuen millä keinoilla kaupunkikuvaa voidaan parantaa ja eheyttää

TONTTIKOHTAINEN INVENTOINTI

- lähtökohtatiedot asemakaavoitusta varten tonteittain

Tarkastelualue käsittää Keskustaraporttissa (v. 1970) määritellyn eteläisen asuntoalueen hieman laajennettuna. Sitä rajoittaa pohjoisessa Aleksanterinkatu, idässä koulujen alue, etelässä Joonaanmäki ja Suistokadun eteläpuolinen tonttirivi sekä lännessä Porvoonjoki.

RAKENNUSKANTA

IKÄJAKAUMA

Rakennukset on jaoteltu viiteen ikäryhmään rakennusvalvontatoimiston arkistosta saatujen tietojen perusteella. Kartalle on merkitty vanhojen (ennen vuotta 1945) rakennusten valmistumisvuosi.

Engelin laatimaa empirekaavaa noudattava rakentaminen alkoi 1840-luvun puolivälissä. Asuinrakennukset sijoitettiin kadunlaitaan ja ulkorakennukset tontin peräosaan. Vanhimmat puurakennukset 1850-luvun molemmiin puoliin edustivat yksinkertaista empiretyyliä: harmoninen, symmetrinen julkisivusommitelu, leveä vaakalaudoitus, aumakatto, 6-ruutulset ikkunat, niukasti koristeaiheita. Vuosisadan lopulla rakennuksissa käytettiin koristeellisempaa uusrenesanssityyliä: perussommitelu oli edelleen symmetrinen, julkisivut jaettiin vaakasuunnassa kolmeen osaan: ylä- ja alaosassa pystypanelointi ja niiden välissä vaakapanelointi, käytettiin satulakattoja, ikkunoissa oli T-jako ja ne reunustettiin koristeellisilla listoituksilla. Samaan aikaan suurin osa aiemmista empirerakennuksista muutettiin ulkoasultaan uusrenesanssityylisiksi.

1900-luvun alussa oli lyhyt kansallisromanttinen kausi, jolloin käytettiin jugendin suosimia kaariaiheita ja pieniruutuisia ikkunoita. Näitä tyylipiirteitä esiintyy lähinnä puurakennusten listoituksissa.

1920-30-luvun pelkistetyn uusklassistisen tyylin jälkeen alkoi funktionalismiin perustuva rakennustapa.

Sotien jälkeen rakennetut talot (tällä alueella lähes yksinomaan kerrostaloja) ovat omana ryhmänään.

RUNKOMATERIAALI

Liitekartalla rakennukset on eroteltu puu- ja kivirunkoisiin. Vanhimmat ovat yleensä yksikerroksisia ja hirrestä tehtyjä. Joissakin kaksikerroksisissa taloissa on tiilinen pohjakerros, joka on osaksi kellarina maan alla, ja ylempi kerros hirrestä. Ulkorakennuksissa käytettiin sekä hirsi- että rankorunkoa. Monikerroksiset rakennukset tehtiin tiilestä ja myöhemmin betonista.

Kartalle on merkitty kaksikerroksisten ja sitä korkeampien rakennusten kerrosluku.

KUNTOARVIO

Rakennusten kunto on tutkittu silmämääräisesti perustuen siihen, että pahimmat rungon vauriot näkyvät ulospäin perustusten painumisena, julkisivuverhouksen ja seinien vinoutena. Tarkan todellisen tiedon saaminen vaatisi perusteellista tutkimista, johon työn kuluessa ei ole ollut resursseja. Tehtävän yhteydessä ei ole voitu selvittää, kuinka varustetaso vastaa nykyisiä asuinvaatimuksia.

Useimmiten julkisivuverhouksen huono kunto, kuten maalin rapistuminen, ei merkitse että koko rakennus olisi kelvoton. Perinteisesti tehtyjen rakennusten käyttöön liittyy luonnollisena osana niiden hoito, esim. tarvittaessa ns. kengittäminen eli alimman

lahonneen hirsikerran uusiminen. Puutalon etu on siinä, että korjauksia tehtäessä vain vaurioitunut osa tarvitsee vaihtaa uuteen. On tuhlausta tehdä kokonaan uusi ulkoverhous kun voidaan selvittää ainoastaan viallisten lautojen vaihdolla. Kuistien ja eteisten huonosta kunnosta ei voi päätellä, että koko rakennus olisi heikko, koska ne on rakennettu myöhemmin ja keveämmin perustuksin kuin itse talon runko. Vanhoissa rakennuksissa käytetty puuaines on nykyistä kovempaa ja kestävämpää, mikä osaltaan puoltaa sen säilyttämistä.

Kauan hoitamatta jätetty ulkoverhous tai rikkoutunut varuste, esim. katkennut syöksytorvi, aiheuttaa runkomateriaalin vaurioitumista. Siksi joillekin rakennuksille on ehdotettu julkisivukohennusta. Se voi tarkoittaa myös ympäristöön sopivamman julkisivumateriaalin tai värin valintaa. Tarkempi selvitys on tonttikohtaisessa inventoinnissa tai kaupunkirakenteellisessä tarkastelussa.

Suurin osa tarkastelualueen rakennuksista on hyväkuntoisia. Epävarma kaavallinen tilanne, rakennuskielto ja aikaisemmat kaavat ovat aiheuttaneet joidenkin puurakennusten vuosittaisen korjauksen laiminlyönnin. Yleisilme on kuitenkin säilynyt melko hyvänä.

KUNTOLUOKITUS

ERITTÄIN HYVÄ

Vanhat hyväkuntoiset ja uudehkot kivirakennukset, sekä vastikään peruskorjatut puurakennukset, joissa ei ole välittömiä korjaustarpeita.

HYVÄ

Rungoltaan ja rakennusosiltaan hyväkuntoiset kivi- ja puurakennukset, joissa voi olla pintavikoja.

KOHTALAINEN

Rakennusten runko ja perustukset vaikuttavat ehjiltä. Useimmissa kohteissa ulkopuoli kaipaa kiireellistä kohennusta.

HUONO

Ulospäin huomattavissa runkovaurioita, esim. seinien painumista ja suurempia vesivaurioita, mutta vasta tarkempi tutkimus selvittää todellisen kunnan ja korjauksen laajuuden tarpeen. Ulkopuolinen kunto on heikko.

KELVOTON

Rakennus on purkukunnossa.

JULKISIVUKOHENNUS

Vanhoissa puurakennuksissa yleensä julkisivumaalaus ja pientä listojen uusimista. Uudemmissa rakennuksissa, esim. korjausten yhteydessä tehtäviä muutoksia, jotka parantavat rakennuksen sopeutumista ympäristöön (tasakaton muuttaminen harjakatoksi, julkisivun jäsentely esim. puuritilöillä, mahdollisesti julkisivumateriaalin tai värin muuttaminen).

VANHOJEN RAKENNUSTEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVOLUOKITUS

Rakennusten kulttuurihistoriallisen selvitystyön yhteydessä on neuvoteltu Museoviraston kanssa. Alueen vanhat rakennukset on jaettu rakennustaiteellisen arvonsa mukaan viiteen luokkaan seuraavin perustein:

RAKENNUSTAITEELLISESTI ARVOKAS RAKENNUS

- I Rakennus on paikallisen rakennuskulttuurin kannalta erittäin arvokas ja on säilynyt huomattavilta muutoksilta. Taiteellisen arvonsa vuoksi se tulee ehdottomasti säilyttää. Rakennuksen ulkoasu on pyrittävä säilyttämään ennallaan tai entistämään. Pakottavien muutosten tulee olla tarkkaan harkittuja. Läheisten rakennusten ja ympäristön on edistettävä arvokkaan luonteen säilymistä.

Säilytettävä.

RAKENNUSTAITEELLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNUS, JONKA MILJÖÖ-ARVO ON ERITTÄIN SUURI

- II Tähän ryhmään kuuluvat kulttuurihistoriaalisesti merkittävät korttelin n:o 40 rakennukset (ainoa kokonaisena säilynyt empirekaavan mukaan rakennettu kortteli) ja Runebergin koti sekä ympäristöarvoltaan erittäin merkittävät Lyseonpuiston reunoilla ja Jokikadun varrella olevat vanhat rakennukset. Koska joki on ollut Porvoon synnyin ja kehityksen olennaisin tekijä, on tärkeää, että sen rantojen eri aikakausien historialliset rakennukset säilytetään luonnehtimassa kaupungin pitkästä ja vivahteikasta olemassa oloa. Rakennusten ulkoasu on pyrittävä entistämään tai säilyttämään ennallaan. Uudisrakennusten on julkisivujäsentelyltään, kattomuodoltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään sopeuduttava vanhaan rakennuskantaan.

Säilytettävä ensisijaisesti.

RAKENNUSTAITEELLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNUS, JOKA ON KAUPUNKIKUVALLISTEesti TÄRKEÄ

- III Ryhmän rakennukset ovat empirekaavan jälkeisen kauden tyypillisiä edustajia. Tämä rakennustyyli ja kaupunkimiljöö katutilojen mittasuhteineen oli hallitseva Porvoossa noin 80 vuotta, mutta on hävinnyt suurimmasta osasta kaupunkia. Tarkastelualueella ovat laajimmat säilyneet kokonaisuudet ja katunäkymät (empirekortteli n:o 40, Lyseonpuisto reunustavine kortteleineen, Kaivokatu ja Lukiokatu). Näiden ehyiden kaupunkitilojen luonne säilytetään parhaiten kunnostamalla vanhaa kadunvarsien rakennuskantaa. Erittäin pakottavasta syystä vanha rakennus voidaan korvata uudella, jolloin on noudatettava vanhan katutilan mittasuhteita ja sopeutettava uudisrakennukset julkisivujäsentelyltään, kattomuodoltaan, materiaaleiltaan, väreiltään jne. ympäristöön. Olemassa olevien rakennusten ulkoasu tulee säilyttää tai palauttaa ennalleen.

Ensisijainen tavoite on säilyttävä. Pakottavasta syystä vanha rakennus voidaan korvata ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella.

KAUPUNKIKUVALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNUS, JONKA
RAKENNUSTAITEELLINEN ARVO ON VÄHÄINEN

- IV Rakennukset sulautuvat yhtenäiseen kaupunkikuvaan, mutteivät ole taiteellisesti merkittäviä. Ryhmään sisältyvät myös vanhat rakennukset, joissa on tehty niiden taiteellista arvoa turmelevia muutoksia.

Rakennukset voidaan korvata ympäristöön sopeutuvalla uudisrakennuksella.

VANHA RAKENNUS, JONKA RAKENNUSTAITEELLINEN JA KAUPUNKIKUVALLINEN ARVO ON VÄHÄINEN.

- V Rakennukset eivät muodosta yhtenäistä kaupunkikuvaa eivätkä ole taiteellisesti erityisen merkittäviä. Ulkorakennukset ovat tärkeitä tonttimiljööön muodostajia, mutteivät kaupunkikuvallisesti erityisen arvokkaita.

Rakennukset voidaan korvata ympäristöä parantavalla uudisrakennuksella.

KAUPUNKIKUVALLINEN TARKASTELU

Tarkastelussa on selvitetty ehyet, harmoniset kaupunki-
ympäristön kokonaisuudet ja näkymiä rumentavat, ympä-
ristöön­sä sopimattomat kohdat.

Kaupunkitaiteen olennaisia tekijöitä ovat puistot, puistokadut
ja aukiot. Porvoon puistokadut, Mannerheiminkatu ja Aleksan-
terinkatu, ja niiden jakamien kolmen kaupunginosan keskellä
sijaitsevat aukiot sekä Jokirannan istutettu rantakatu ovat
syntyneet C.L. Engelin v. 1832 piirtämässä asemakaavassa.
Eteläisimmän kaupunginosan keskelle oli suunniteltu alkuaan
kirkkoaukio, jota ei koskaan toteutettu. Paikalla nykyisin
oleva Lyseonpuisto perustettiin vuonna 1932.

Valmiiksi kasvaneet puistot ja puistokadut tulee säilyttää
kulttuurihistoriallisesti merkittävänä. Istutuksia uusitaan tarpeen
mukaan säilyttäen puistojen muoto ja kasvivalikoima alku-
peräisenä. Rakentamisen aikana puut ja pensaat on suojattava
vaurioilta.

YHTENÄINEN KAUPUNKIKUVA

Liitekartalla on esitetty ehyet, empirekaavan hengen mukaiset
katunäkymät. Joidenkin kadunvarsien pitkä, yhtenäistä kaupunki-
kuvaa on haluttu painottaa esittämällä niihin liittyviä rajatun
alueen ulkopuolisia osia.

Joen ja Jokikadun varsi on pitkien näkymien vuoksi erittäin
merkittävä. Sen vanhat jäljellä olevat rakennukset tulee säilyttää
ja uudisrakennukset sopeuttaa huolellisesti kaupunkikuvaan.
Jo rakennettujen uusien rakennusten korjausten yhteydessä tulee
pyrkä miljöön eheyttämiseen (kattomuoto, julkisivuväritys ja
-jaottelu esim. käyttämällä ritilöitä).

Lyseonpuistoa ympäröivä ehyt, arvokas kaupunkikuva tulee säi-
lyttää ensisijaisesti säästämällä vanhat kadunvarsirakennukset ja
vain erittäin pakottavasta syystä korvaamalla ne yhtenäiseen
miljööseen sopivalla uudisrakennuksella.

Tarkastelualueella on säilynyt eniten vanhaa viime vuosisadan
ja tämän vuosisadan alun rakennuskantaa. Jäljellä olevat yhte-
näiset, pitkät kaupunkikuvat tulee säilyttää. Arvokkaimmat nä-
kymät ovat edellä mainittujen lisäksi Lukiokadulla ja Kaivoka-
dulla sekä Runebergin- ja Piispankaduilla. Näillä alueilla vanhat
kadunvarsirakennukset tulisi ensisijaisesti säilyttää ja mahdolli-
set uudisrakennukset sopeuttaa vanhaan rakennuskantaan ehyen
kaupunkikuvan jatkumiseksi.

RIKKONAINEN KAUPUNKIKUVA

Purkaminen ja vanhasta ympäristöstä piittaamaton uudisrakenta-
minen on rikkonut empirekaavan aikaista korttelirakennetta.
1978-luvulla kaavoituksessa ei huomioitu olemassa olevaa rakennus-
kantaa eikä uuden ja vanhan yhteensovittamista. Kaavan toteu-
tuminen hajottaa harmonisen katutilan. Uusien rakennusten
vanhasta rakenteesta poikkeava sijoittelu, koko ja muoto sekä
näin syntyvä ristiriita rikkoo kaupunkikuvaa. Miljöö vaikuttaa
sekavalta ja epämääräiseltä.

Suurin hajanainen katutila on Suistokadulla. Sitä tulisi eheyttää sekä uudisrakennuksilla (50/6, 57, 58) että riittävän kookkailla istutuksilla (56, 51/3, 6, 52). Lyseonpuiston koulun kortteli tulisi rajata voimakkaammin puilla.

AUKKO KAUPUNKIKUVASSA

Empirekaavan mukaan päärakennukset sijoitettiin kadun laitaan, jolloin kortteli muodostui umpinaiseksi ja katutila suljetuksi. Suurehko avoin tila kadun varressa hajauttaa katutilaa ja paikka koetaan epämääräiseksi. Tilannetta korjataan rakennuksilla (39/7, 41/4, 43/1, 45/6, 46, 47/4, 50/4, 6, 53, 58) ja/tai istutuksilla (39/7, 41/4, 42/1, 2, 66/7, 8, 9, 51/3, 4, 6, 52, 53, 54, 56, 57/1, 59/1).

YMPÄRISTÖÖNSÄ SOPIMATON RAKENNUS

Tarkastelualueella on joitakin rakennuksia, jotka nykyisellään eivät sopeudu kaupunkikuvaan joko kooltaan ja muodoltaan (45/1, 2, 42/4, 43/4, 47/6, 48/1), julkisivumateriaaliltaan ja väriltään (45/1, 2, 42/4, 47/6, 48/1, 61) tai sijainniltaan (39/7, 56/4, 57/1, 66/7, 8, 9). Korjausten yhteydessä on pyrittävä muuttamaan rakennusten ulkonäköä (esim. harjakatto, väritys, julkisivujen jäsentely joko väreillä, materiaaleilla tai keveillä rakenteilla, mm. ritilät) yhtenäisemmän ja viihtyisämmän ympäristön saavuttamiseksi.

RAKENTAMISESSA NOUDATETTAVAT KAUPUNKIKUVALLISET TAVOITTEET

Edellä kerrottujen osaselvitysten perusteella on määritelty kortteleittain ne periaatteet, joita noudattamalla voidaan säilyttää ehyttä, korjata epäonnistunutta ja samalla yhtenäistää kaupunkikuvaa. Keskustan eteläosan tonteille ja erityisesti niiden katutilaan rajoituville osille esitetään ehyen kaupunkikuvan saavuttamiseksi seuraavat tavoitteet:

- kaupunkikuvan säilyminen turvattu asemakaavassa
- säilytettävä kaupunkikuva
- uusi kaupunkikuva
- kohennus
- yhdistetyt tavoitteet
- ongelmakohdat
- kaupunkirakenteen raja

SÄILYMINEN TURVATTU ASEMAKAAVASSA

Voimassa olevassa asemakaavassa on Lyseonpuisto ja rakennukset tonteilla 39/4, 41/5, 46/1 ja korttelissa 40 merkitty säilytettäväksi.

SÄILYTETTÄVÄ KAUPUNKIKUVA

Näissä kortteleissa ja tonteilla on vanhoja rakennuksia ja kaupunkikuva sekä katutila on säilynyt empirekaavan henkisenä. Kadunvarsirakennuksia tulisi säilyttää käytössä mahdollisimman paljon. Mikäli ne pakottavasta syystä joudutaan korvaamaan uudisrakennuksella, on nämä sopeutettava kooltaan, muodoltaan, mittasuhteiltaan, julkisivuiltaan ja väreiltään vanhaan rakennuskantaan. Toisin sanoen kaupunkikuvan säilyttämiseksi rakentaminen tehdään "vanhan ehdoilla".

Tarkastelualueella on kaksi tonttia joiden rakentaminen on aikanaan poikennut empirekaavan umpikorttelirakenteesta. Nämä ovat kuitenkin poikkeuksia, jotka rikastuttavat kaupunkikuvaa ja olisi säilytettävä. Tontilla 48/6 oleva rakennus on rakennustaiteellisesti merkittävä.

UUSI KAUPUNKIKUVA

Tontit ovat tyhjiä tai niillä on huonokuntoisia vanhoja rakennuksia. Kaupunkikuva on rikkonainen. Sen eheyttämiseksi uudisrakennukset tulisi sijoittaa vanhaan kaupunkirakenteeseen sopeutuen kadun laitaan ja niissä tulisi huomioida ympäristön mittasuhteet.

KOHENNUS

Näillä tonteilla olevat rakennukset poikkeavat häiritsevästi empirekaavan hengestä, tai vanhat rakennukset kaipaavat kohennusta. Sopeutumista voidaan parantaa rakennuksissa tehtävillä muutoksilla (kattomuoto, väritys, julkisivumateriaali ja -jäsentely) aitauksella, istutuksilla.

YHDISTETYT TAVOITTEET

Joillakin tonteilla kaupunkikuvaa voidaan eheyttää yhdistellen eri keinoja (esim. osaksi uusia rakennuksia ja osaksi istutusten lisäämistä) tai vaihtoehtoisin tavoittein (joko kohentamalla olemassa olevia rakennuksia tai korvaamalla ne uusilla).

ONGELMAKOHDAT

Kaupunkikuvassa syntyy ongelmallinen tilanne erilaisten tavoitteiden yhtymäkohdassa, esim. vanhan ja uuden ehdoilla tapahtuva rakentaminen, matalat ja korkeat rakennukset ovat vierekkäin. Suunnittelu näissä kohdissa on erittäin vaativaa molempien tavoitteiden ja ehyen kaupunkikuvan saavuttamiseksi.

KAUPUNKIRAKENTEEEN RAJA

Kaupungin empirekaava-alueen rajautuminen etelässä on epämääräinen. Osa korttelia 58 on rakentamatta, mikä aiheuttaa tontin 52 rakentamattoman alueen kanssa "velttoutta" kaupunkirakenteessa. Koska eteläisin empirekaava-alueen tonttirivi on osin rakennettu viime vuosina alkuperäisestä umpikortteli-ideasta poiketen, voidaan syntynyt tilanne korjata parhaiten muodostamalla kaupunkirakenteelle selväpiirteinen empirekaavan henkeen sopiva raja. Maisemallisesti alue on merkittävä lähestyttäessä kaupunkia mereltä päin.

KESKUSTAN ETELÄOSAN (NS. EMPIREKESKUSTAN) VANHOJEN RAKENNUSTEN INVENTOINTI

Tarkastelussa on selvitetty rakennusten kaupunkikuvallinen ja rakennustaiteellinen arvo sekä annettu suositus jatkotoimenpiteistä asemakaavoitustyön pohjaksi. Jokaisesta tontista, jolla on vanhoja rakennuksia, on laadittu 6-kohtainen selostus jossa on lyhyesti selvitetty seuraavat asiat:

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

Tiedot on kerätty Porvoon kaupungin rakennusvalvontatoimiston arkistosta tai Valtion arkistossa olevasta Sampo-Tarmon palovakuutusarkistosta.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Tiedot on kerätty kaupungin rakennusvalvontatoimiston arkistosta.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

Rakennukset on jaettu viiteen luokkaan:

- I Rakennustaiteellisesti arvokas rakennus**
- II Rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä**
- III Rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti tärkeä**
- IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka rakennustaiteellinen arvo on vähäinen (esim. pilattu muutoksilla)**
- V Vanha rakennus, jonka rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo on vähäinen**

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

Tarkastelun kohteena on rakennus ympäristönsä osana. Kuuluuko se johonkin laajempaan kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen? Poikkeako se häiritsevästi empirekaavan rakenteesta tai viereisistä rakennuksista sijainniltaan, kooltaan tai ulkoasultaan?

- A Kaupunkikuvallinen sijainti erittäin tärkeä**
- B Kaupunkikuvallinen sijainti merkittävä**
- C Rakennus ei kuulu mihinkään ehjään tai merkittävään kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen**

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Selvitetty lyhyesti tontilla voimassa oleva asemakaava ja muut määräykset sekä niiden vaikutus olemassa olevaan rakennuskantaan.

6 SUOSITUS

Tarkastelun perusteella on ehdotettu säilyttämistavoitteet, tontin lisärakentamismahdollisuudet ja kaupunkikuvan parantamiskeinot.

KORTTELI 39, TONTTI 1

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1849 yksikertainen empiretyylinen asuinrakennus Jokikadun varteen, pakari-ulkorakennus tonttia 2 vastaan.
Tontin kohdalla joen rannassa oli pohjoisesta päin lueteltuna hirsinen kaupungin pakkahuone, rankorakenteinen varasto-rakennus ja hirsinen varastorakennus kaikki yhteen rakennettu-na.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1864 kaksi eteistä pihan puolelle.
1898 väliseinämuutoksia.
1901 ulkorakennuksessa tehty tulisija entiseen talliin.
1921 väliseinämuutos ja ovia Aleksanterinkadulta. Levennetty katto ulottuvaksi yhtenäisenä myös pihapuolen lisäosien yli, ikkunat T-malliset.
1933 ulkorakennuksen kadunpuoleiseen päähän 3H + k + ylä-kerran halli asunto, pieniruutuiset ikkunat tontille 2 päin.
A-L. Stigell.
1959 ulkorakennuksessa sisätila ja julkisivumuutoksia.
Frans Nyberg.
1960 päärakennuksen ullakolle huone ja kattolyhty pihalle päin.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Merkittävä rakennus, joka on tyypillinen aikansa edustaja.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä (päärakennus ja ulkorakennuksen kadunpuoleinen osa), kuuluvat Jokikadun arvokkaaseen miljööseen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.
Asemakaava vuodelta 1977, toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkua.

6 SUOSITUS

Jokikadun varren rakennukset säilytetään, tontin sisäosaan lisärakentamista.

KORTTELI 39, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1873 pakkahuone Jokikadun varteen, koristeellinen (mm. ikkunoissa vinoruudutus), lämmittämätön tila.

Ah. Höijer.

Joen rannassa varastoja.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1899 tontin l puoleiseen seinään ikkuna, uuni ja eteinen.

1905 sisustettu tiloja lämpimiksi, julkisivumuutos

(T-ikkunat, jugend-aiheisia koristeita).

J. Kullman.

1965 pihasilpeä jatkettu.

1967 sisätilamuutoksia ja julkisivumuutoksia pihan puolella.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Merkittävä rakennus, joka on tyypillinen aikansa edustaja.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä, osana Jokikadun arvokasta miljöötä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto v. 1984 loppuun. Asemakaava vuodelta 1977, toteutuminen edellyttää olemassa olevan rakennuksen purkua.

6 SUOSITUS

Rakennus säilytetään. Pihalle mahdollisesti lisärakennusoikeutta.

KORTTELI 39, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1846 empiretyylinen asuinrakennus Jokikadun varteen,
tontin 2 rajalle pakari- ja ulkorakennus.
G. Westerberg.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1878 ulkorakennusta jatkettu ja tehty sisätilamuutoksia.
1880 asuinrakennuksessa tulisijamuutos.
1896 asuinrakennusta jatkettu Lukiokadun varrella 3 ikkunaa +
ovi kadulta, julkisivut uusrenessanssityyliset, T-ikkunat.
Pakarirakennuksessa laajennettu asuntoa. Tontin perälle uusi
pakarirakennus. J. Kullman.
1932 laajennus pihan puolella, luokkahuoneita Lukiokadun
siivessä, sisäänkäynti Lukiokadulta poistettu. A-L. Stigell.
1938 funktistyylinen, kivirakenteinen, 2-kerr uudisrakennus
pääty Lukiokadulle, yhdistetty pergolalla vanhaan osaan,
A-L. Stigell.
1939 sisätilamuutoksia vanhassa osassa, mm. uunit poistettu.
1960 pergolan tilalle rakennettu halli ja huonetiloja, 3-kerr.
lisäosa pihalle, A-L. Stigell. (osa ulkorak. vielä jäljellä)

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Vanha puurakennus merkittävä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä, osana Jokikadun
arvokasta miljöötä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun. Asemakaava v. 1977,
toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkua.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Uudemman osan sopeutumista ympä-
ristöönsä pyritään parantamaan julkisivukorjausten yhteydessä.

KORTTELI 39, TONTTI 4**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1844 asuinrakennus Runeberginkadun varteen sekä ulko- ja pakarirakennus tontin 5 rajalle, julkisivuissa erityisiä korostuksia. C.J.E. Gustavson, Helsinki.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Mahdollisista muutoksista ei ole piirustuksia Porvoon kaupungin arkistossa.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

II C.L. Runebergin asuintalona kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä. Rakennustaiteellisesti merkittävä ajalleen tyypillinen rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Liittyy Aleksanterinkadun varren ja korttelin 40 vanhaan puutalomiljööseen. Tontin käyttö säilynyt alkuperäisenä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: tontti säilytetty museona.

6 SUOSITUS

Säilytetään sellaisenaan.

KORTTELI 39, TONTTI 7

1 RAKENNUSVUOSI, TYyli, SUUNNITTELIJA

1844 empiretyylinen asuinrakennus (kivikellari) Runebergin-
kadun varteen.
1901 koulurakennus Runeberginkadun varteen. V.J. Sneksdorff.
Purettu 1982.
1908 puinen asuinrakennus tontin sisäosaan. J. Kullman.
1939 koulurakennus Runeberginkadun varteen vanhan osan
jatkoksi (kellari + 2 kerrosta, irti katulinjasta). A-L. Stigell.
1971 3-kerr. uudisrakennus tontin sisäosaan. Henrik Wartiainen.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Vanhimmassa rakennuksessa: julkisivumuutoksia 1880, 1893
uusrenessanssi-julkisivut,
1898 kellariin ikkunat Lukiokadulle päin,
1898 kellariin ikkunat Runeberginkadulle,
väliseinämuutoksia 1808, 1913,
1939 mm. uunit purettu.
Rehtorinasunnossa: 1939 ullakolle huoneita, uunit purettu.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

- III Katujen kulmauksessa oleva puinen rakennus on tyypillinen
aikansa edustaja.
IV Muiden tontilla olevien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo
on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

- B Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, joka on osana Lukio-
kadun empirerakennusten muodostamaa yhtenäistä katujulki-
sivua.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977, mahdollistaa nykyisten rakennusten säily-
minen.

6 SUOSITUS

Katujen kulmauksessa olevan puisen rakennuksen ensisijainen
tavoite säilyttäminen. Empirekaavaan kuuluvaa umpikorttelia
täydennetään Runeberginkadun varressa uudisrakennuksella
olemassa olevien rakennusten kohdalla runsailla istutuksilla.

KORTTELI 40, TONTTI 1

1 RAKENNUSVUOSI, TYyli, SUUNNITTELIJA

1850 kauppias C.H. Lagerlöfin tontille empiretyylinen asuinrakennus ja pakarirakennus. Aleksanterinkadun varteen talousrakennus tontin 4 rajalle. P.Chr. Liebert.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1932 väliseinä- ja tulisijamuutoksia: päärakennukseen kaksi asuntoa. Ulkorakennusta jatkettu kiinni pakarirakennukseen sekä vinkkelillä tontin 2 rajalle.

1961 keskuslämmitys, uunit purettu, väliseinämuutoksia: saniteettitilat, päärakennuksen pohjoispään ullakolle makuuhuone. Pakarirakennus muutettu museoksi, ei suuria muutoksia. Ulkorakennuksen tontin 2 puoleinen vinkkeli purettu. Bertel Saarnio.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Purettun ulkorakennuksen tilalle voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 40, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1846 pastori C. Gröhnin tontille empiretyylinen asuinrakennus Runeberginkadun varteen, karoliininen pohjakaava lisättynä kahdella huoneella. Pakari-ulkorakennus tontin I rajalle. Suunnittelija todennäköisesti G. Westerberg.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1874 kuisti pihan puolelle, postikonttori, johon sisäänkäynti talon eteläpäästä.
 1900 Pakarirakennuksessa yksi kamari muutettu keittiöksi. Kullman.
 1905 Päärakennuksessa pihanpuolelle lisätty eteinen ja eteläpään muodostettu IH- + K asunto. Pakarirakennuksessa tulisijamuutos ja jatkettu päästä liiterillä. Kullman.
 1914 Eteläpään pieni asunto liitetty isompaan asuntoon, eteisiä purettu, ikkunat ovat T-malliset. Oscar Lundell.
 1970 Päärakennuksen kellariin tiloja, ulkorakennukseen pannuhuone. Henrik Warttinen.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Tontin sisäosaan voidaan osoittaa vähän lisää rakennusoikeutta.

KORTTELI 40, TONTTI 3 (ja TONTTI 6)**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1848 professionatar E. Strählen tonteille asuinrakennukset
Lukiokadun varteen katujen kulmasta lähtien, pakarirakennukset
tonttien 3 ja 6 rajalle niin, että muodostavat yhden rakennuksen,
kaarikoristeaiheita. Ulkorakennukset tontin 2 ja 3 rajalle.
G. Westerberg.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1875 ulkorakennus tontin 6 rajalle.
1901 asuinrakennukseen eteinen pihan puolelle.
V. 1875 piirustuksessa esiintyvää ulkorakennusta ei ole.
1969 pakarirakennukseen sosiaalitalat puutarhaosastoa varten.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat
ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Tontin 2 rajalle ja Runeberginkadun
varteen voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 40, TONTTI 4

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA
1859 asuinrakennus Piispankadun varteen, karoliininen huonejärjestys, pakari-ulkorakennus Aleksanterinkadun varteen, pihalle pieni kotieläin- ja ulkorakennus.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET
1910-1920 tulisijamuutos asuinrakennuksessa.
1951 keskuslämmitys pakarirakennuksen kellariin (uunit purettu), saniteettitilat, piharakennuksesta purettu osa. Ungern-Stenberg.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO
III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA
A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE
Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.
- 6 SUOSITUS
Rakennukset säilytetään. Tontin 5 rajalle voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 40, TONTTI 5

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1846 rusthollari C.H. Gardbergin tontille empiretyylinen asuinrakennus Piispankadun varteen. Pakari-ulkorakennus tontin 6 rajalle, pääty kadulle. Pesutuparakennus tontin perälle. G. Westerberg.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1871 tulisijamuutos pakarirakennuksessa.
 1888 tulisijamuutos asuinrakennuksessa.
 1902 asuinrakennuksessa tulisija- ja väliseinämuutoksia eteläpäässä, T-ikkunat. Pakarirakennuksessa väliseinä ja tulisijamuutoksia, jatkettu tontin 2 rajaa pitkin. Pesutupaa on myös jatkettu ja siinä on asunto. Westerlund, Kullman.
 1903 asuinrakennuksessa tulisijamuutoksia eteläpäässä, eteinen pihanpuolelle. Kullman.
 1911 uusi portti, pakarirakennukseen eteinen. Kullman.
 1929 tulisijamuutos. T. Aalto.
 1935 pannuhuone asuinrakennuksen eteisen alle, osa uuneista purettu.
 1940 asuinrakennuksen pohjoispäähän WC + eteinen.
 1947 ulkorakennukseen sisustettu kaksi konttorihuonetta. Edvin Backman.
 1948 konttorihuoneet muutettu IH + K + WC asunnoksi. Edvin Backman.
 1949 pakarirakennuksen kadunpuoleiseen päähän pieni asunto.
 1950 ulkorakennukseen sisustettu lisää asuintiloja ja sauna.
 1953 asuinrakennuksessa väliseinämuutoksia ja uunit purettu.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään.

KORTTELI 40, TONTTI 6**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1848 asuinrakennus, pakarirakennus ja ulkorakennus. Ks. kortteli 40, tontti 3.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1874 asuinrakennukseen eteinen pohjoispäähän ja sisäänkäynti Piispankadulta.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Merkittäviä rakennuksia, jotka ovat tyypillisiä aikansa edustajia.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Rakennukset kuuluvat ainoaan kokonaan säilyneeseen empirekortteliin. Rakennukset reunustavat Lyseonpuistoa ja kuuluvat Lukiokadun yhtenäiseen vanhaan katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: rakennukset ovat säilytettäviä.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Tontille voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus tontin 5 rajalle.

KORTTELI 41, TONTTI I**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1932 kellarillinen 2-kerroksinen asuinrakennus. Hilding Ekelund.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1933 pieni sisätilamuutos rakentamisen aikana.
1940 sisätilamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

V Rakennuksen kaupunkikuvallinen arvo on vähäinen ja rakennus-
taiteellinen arvo merkittävä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Rakennus ei kuulu mihinkään kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1971 sallii nykyisen rakennuksen paikalle
3-kerroksisen asuinrakennuksen.

6 SUOSITUS

Voidaan korvata uudisrakennuksella.

KORTTELI 4I, TONTTI 5

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1846 empiretyylinen, kaksikerroksinen koulurakennus ja siipirakennukset Lukiokadun varteen, asuinrakennus Piispankadun varteen. Arkk. Lohrman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1951 voimistelusalirakennus Rauhankadun varteen, veistosali päärakennuksen kellariin (itäpää). Rakennushallitus.
1951 lisärakennukset päärakennuksen ja siipirakennusten väliin. Päärakennuksessa sisätilamuutoksia mm. pääporras ja aulatilat.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

I Rakennustaiteellisesti arvokas rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti tärkein rakennus Lyseonpuiston ehyessä katujulkisivussa.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1973: vanhat rakennukset on suojeltu.

6 SUOSITUS

Vanhat rakennukset säilytetään. Käytössä ja korjauksessa pyritään säilyttämään niiden rakennustaiteellinen arvo.

KORTTELI 42, TONTTI 3**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1898 nikkarityylinen leivintupa-ulkorakennus tontin 2 rajalle kadusta lähtien. Karl Björklund.
1903 nikkarityyliset asuinrakennukset Rauhankadun ja Lukio-kadun varteen. Carl Årt.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1904 leivintuparakennuksen asuintiloja laajennettu, Lukiokadun rakennuksen kellariin leivintupa.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

II Kadunvarren rakennukset rakennustaiteellisesti merkittäviä ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin tärkeällä paikalla, osana Lyseonpuiston yhtenäistä katujulkisivua.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977 sallii 2-kerroksisen asuinrakennuksen katujen kulmaan. Kaavan toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarsirakennukset säilytetään. Tontin sisäosaan voidaan tehdä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 42, TONTTI 5

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1909 yksikerroksinen, uusrenesanssityylinen asuinrakennus
Kaivokadun varteen, tiilikellari, ulkorakennus tontin perälle
tiilestä. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1912 rakennusta jatkettu tonttia 4 kohti ja siipenä pihalle
pään. J. Kullman.
1924 muutos ulkorakennuksessa. J. Kullman.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Asuinrakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunki-
kuvallisesti tärkeä. Ulkorakennuksen arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Kuuluu Kaivokadun yhtenäiseen katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977, toteutuminen edellyttää olemassa
olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984
loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarsirakennuksen ensisijainen tavoite säilyminen. Tontin
sisäosaan voidaan tehdä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 42, TONTTI 6

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1900 pieni tiilinen paja- ja pakarirakennus Kaivokadun varteen, ulkorakennus tontin 5 rajalle. J. Kullman.
 1911 uusrenessanssityylinen asuinrakennus Kaivokadun varteen katujen risteykseen. J. Kullman.
 1912 uusrenessanssityylinen asuinrakennus Lukiokadun varteen. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1902 paja-pakarirakennus muutettu asunnoksi, paja rakennettu ulkorakennuksen jatkoksi. J. E. Johansson.
 1925 muutos ulkorakennuksessa.
 1930 Kaivokadun entinen pajarakennus muutettu myymäläksi: ovi kadulta, ikkunoita suurennettu.
 1937 muutos ulkorakennuksessa (Kaivokadun ent. pajarakennus jälleen asuntona). Lukiokadun asuinrakennuksessa tulisijamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Kadunvarren rakennukset rakennustaiteellisesti merkittäviä ja kaupunkikuvallisesti tärkeitä.
 Ulkorakennuksen arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Rakennukset kuuluvat Kaivokadun ja Lukiokadun yhtenäiseen katu-julkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977, toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarsirakennukset säilytetään ensisijaisesti. Tontin sisä-osaan voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 43, TONTTI 1

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1903 pieni uusrenessanssityylinen kellarillinen asuinrakennus
Kaivokadun varteen, ulkorakennus tontin perälle.

Teknikko M. Minni, Hki.

1912 entiseen rakennuksen jatkoksi Aleksanterinkatuun asti
asuinrakennus (3 asuntoa ja myymälä kulmassa).

Oskari B. Kanervo, Kaarenkylä.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1937 sisätilamuutos.

1957 keskuslämmitys vanhan osan kellariin, väliseinämuutoksia.

1960 ulkorakennukseen sauna.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Asuinrakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunki-
kuvallisesti tärkeä rakennus, ulkorakennus merkityksetön.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Osana Kaivokadun yhtenäistä katujulkisivua.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava vuodelta 1977: katujen kulmaukseen 3-kerroksinen
rakennus, edellyttää vanhojen rakennusten purkamista.

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarsirakennuksen ensisijainen tavoite säilyttäminen.

Mahdollinen uudisrakennus tulee sopeuttaa Kaivokadun yhtenäis-
seen katujulkisivuun.

KORTTELI 43, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYyli, SUUNNITTELIJA

1902 uusrenessanssityylinen asuinrakennus Kaivokadun varteen, ulkorakennus tontin perälle. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Muutoksista ei ole piirustuksia arkistossa.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Asuinrakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti tärkeä rakennus, ulkorakennuksen arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Kuuluu Kaivokadun pitkään yhtenäiseen katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen rakennus Kaivokadun varteen. Kaavan toteutuminen edellyttää vanhojen rakennusten purkua. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Asuinrakennuksen ensisijainen tavoite säilyttäminen. Tontin sisäosaan voidaan tehdä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 43, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1899 nikkarityylinen asuinrakennus Kaivokadun varteen
(4 kpl IH + K), ulkorakennus tontin 2 rajalle. Karl Björklund,
Porvoo.

1912 kellarillinen asuinrakennus katujen kulmaan. J.E. Johansson.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1924 Lukiokadun ullakolle huone, ullakon ikkunan muutos.

1957 Kaivokadun rakennus muutettu kaksikerroksiseksi, uusi
julkisivuverhous ja ikkunat. Uno Borgström.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Lukiokadun rakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunki-
kuvallisesti tärkeä.

IV Kaivokadun rakennus on kaupunkikuvallisesti merkittävä, mutta
sen rakennustaiteellinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Rakennukset kuuluvat yhtenäiseen Kaivokadun ja Lukiokadun
katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: Katujen kulmaukseen 3-kerroksinen asuin-
rakennus, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien ra-
kennusten purkua. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarren rakennusten ensisijainen tavoite säilyttäminen.
Uudisrakennukset tulee sopeuttaa ympäristöönsä.

KORTTELI 45, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1910 puinen asuinrakennus (2 kpl 1H + K), pääty Jokikadulle, jugendtyyli, ulkorakennus tontin perälle. J. Kullman.
 1912 asuinrakennus Laivurinkadun varteen (purettu).
 1942 katujen kulmaukseen kellarillinen, kaksikerroksinen asuinrakennus puusta. G. Nordström.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1914 ulkorakennusta jatkettu tiiliösällä (pesutupa + keittiö).
 1963 ulkorakennukseen autotalli.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

IV Rakennukset kaupunkikuvallisesti merkittäviä, mutta niiden rakennustaiteellinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Rakennukset ovat erittäin merkittävällä paikalla Jokikadun varrella.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: katujen kulmaukseen 3-kerr. asuinrakennus, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Eräs Porvoon tärkeimmistä kaupunkikuvallisista kokonaisuuksista on Jokikatu, jonka merkitys kasvaa tulevaisuudessa. Tontilla olevat rakennukset poikkeavat tyyliältään sekä toisistaan, että ympäröivästä rakennuskannasta. Katunäkymiä voidaan parantaa uudisrakennuksella.

KORTTELI 47. TONTTI I

I RAKENNUSVUOSI. TYYLII. SUUNNITTELIJA

1888 katujen kulmaukseen uusrenesanssityylinen vinkkeliasuinrakennus. Rauhankadun varteen pienempi asuinrakennus. tontin perälle ulkorakennus. B. Nyberg.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1899 Rauhankadulla asuinrakennuksia yhdistävä samantyylinen lisärakennus. ulkorakennus tontin 4 rajalle. A. Karell. Sisätilamuutoksia 1913. 1928. 1946.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

II Asuinrakennukset rakennustaiteellisesti merkittäviä ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Ulkorakennusten arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin tärkeällä paikalla Lyseonpuiston reunassa.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977; katujen kulmaukseen kaksikerroksinen asuinrakennus. kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarsirakennukset säilytetään. Ulkorakennusten tilalle voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 47, TONTTI 2

I RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1889 uusrenesanssityylinen asuinrakennus Rauhankadun varteen, pakarirakennus pääty kadulle, ulkorakennus tontin perälle.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1892 ulkorakennusta jatkettu (IH + K). J. Kullman.
1927 pakarirakennusta jatkettu pihalle päin (et + H). Edvin Backman.
1957 päärakennuksessa tulisijamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

II Kadunvarsirakennukset rakennustaiteellisesti merkittäviä ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittäviä. Ulkorakennuksen arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin tärkeällä paikalla, osana Lyseonpuiston yhtenäistä katujulkisivua.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977; kaksikerroksinen asuinrakennus. kaavan toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunvarren rakennukset säilytetään. Tontin sisäosaan voidaan tehdä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 47, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYyli. SUUNNITTELIJA

1903 kadunvarren rakennus siirrettiin Helsingistä (Bulevardi 11. rak.v. 1834), nikkarityyli, pakariulkorakennus tontin perälle.
J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1930 kellariin pannuhuone, väliseinämuutoksia (kaksi asuntoa).
J.E. Johansson.
1952 muutoksia piharakennuksessa.
1961 sisätilamuutoksia, ullakolle huoneita.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

II Rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä rakennus. Kaunis piha.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

A Kaupunkikuvallisesti erittäin tärkeällä paikalla osana Lyseonpuiston yhtenäistä katujulkisivua.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977; katujen kulmaan kaksi-kerroksinen asuinrakennus, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Rakennukset säilytetään. Ulkorakennuksen paikalle voidaan tehdä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 47. TONTTI 4

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1906 pieni asuinrakennus Kaivokadun varteen. ulkorakennus tontin perälle. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1918 eteinen pihan puolelle, väliseinämuutoksia.
 1922 huone ullakolle.
 1923. 1934 tulisija- ja väliseinämuutoksia, pihaeteinen purettu.
 1937 uusi ulkorakennus tiilestä.
 1955 rakennusta jatkettu.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

V Vanha rakennus jonka rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Tontti kuuluu Kaivokadun pitkään, yhtenäiseen katujulkisivuun. Suuri osa tontista on rakentamatta, mikä aiheuttaa aukon kaupunkikuvassa.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977; 3-kerroksinen asuinrakennus kadunkulmaan, asemakaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Katujen varsille rakennetaan ympäristöön sopivat uudisrakennukset. Puutarhaa säilytetään mahdollisimman paljon.

KORTTELI 47, TONTTI 5

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA
1912 yksinkertainen jugendvaikutteinen asuinrakennus Kaivokadun varteen, ulkorakennus tontin perälle. J. Kullman.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET
1958 sisätilamuutos, kellariin pannuhuone ja näyttelytila. Torsten Eriksson.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO
III Rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti tärkeä rakennus.
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA
B Osana Kaivokadun yhtenäistä katujulkisivua.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE
Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.
- 6 SUOSITUS
Ensisijainen tavoite kadunvarsirakennuksen säilyttäminen. Tontin sisäosaan voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 48, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1902 yksinkertainen nikkarityylinen asuinrakennus (6 kpl 1H + K)
Kaivokadun varteen, kellari, tontin perälle pesutupa-ulkorakennus
tiilestä. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1922 muutos ulkorakennuksessa, ullakolle hellahuone, katto-
ikkuna. J. Kullman.

1924 muutos ulkorakennuksessa: asunto 1H + K. J. Kullman.

1945 asuinrakennuksen ullakolle molempiin päätyihin kaksi
huonetta.

1955 ulkorakennuksessa muutoksia mm. pannuhuone kellariin.

Katso kuvia!

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jolla ei ole rakennus-
taiteellista arvoa.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Sijainti merkittävä Kaivokadun varrella, kuuluu yhtenäiseen
katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus kadun varteen,
kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten
purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Rakennukset voidaan korvata ympäristöön sopivalla uudis-
rakennuksella.

KORTTELI 48, TONTTI 3

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

 1953 kaksikerroksinen puinen asuinrakennus Kaivokadun
 varteen. P. Lindblom.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET

 1958 sisätilamuutoksia.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

 IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka rakennus-
 taiteellinen arvo on vähäinen
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

 B Täydentää Kaivokadun yhtenäistä katunäkymää.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

 Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus katujen kulmaan.
 Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.
- 6 SUOSITUS

 Rakennus voidaan korvata katujen varteen tehtävällä,
 vanhoihin rakennuksiin sopivilla uudisrakennuksilla.

KORTTELI 48, TONTTI 5**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1912 asuinrakennus (2 kpl 2H + K, 2 kpl 1H + K) Linnan-
koskenkadun varteen, vaakalaudoitus, jugendvaikutteista koristelua,
ulkorakennus tontin perälle. Johan J. Rinne.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1913 asuinrakennusta jatkettu samantyyllisellä siivellä pihalle
päin, ulkorakennus jatkettu. Oscar Lundell.
1935 aita ja portit kadulle.
1941 tulisijamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Asuinrakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunki-
kuvallisesti tärkeä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Ei muodosta lähirakennusten kanssa yhtenäistä katunäkymää.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus nykyisen
paikalle. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Asuinrakennuksen ensisijainen tavoite säilyttäminen, mutta voidaan
korvata ympäristöön sopivalla uudisrakennuksella.

KORTTELI 48, TONTTI 6

1 RAKENNUSVUOSI, TYyli, SUUNNITTELIJA

1904 jugendtyylinen asuinrakennus (1 asunto) keskelle tonttia, ulkorakennus tontin perälle.
Grahm Hedman och Wasastjernas Arkitektbyrå, Helsingfors.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1928 ulkorakennusta jatkettu. J. Kullman.
1934 ullakolle huone, kattoikkunat itään ja pohjoiseen.
Gustav Karlsson, byggnadsbyrå.
1956 rakennuksen pohjoissivulle pannuhuone.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

II Rakennustaiteellisesti erittäin merkittävä rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Kaupunkikuvallinen sijainti merkittävä, tontilla on runsaasti puita ja pensaita.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuintalo katujen kulmaukseen, kaavan toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Asuinrakennus ja suurin osa tontista säilytetään. Tonttia 3 vastaan voidaan tehdä olemassa olevaan rakennukseen sopeutuva uudisrakennus.

KORTTELI 50, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1856 leivintupa-asuinrakennus Jokikadun varteen tontin 3 rajalle.

1880 kolmikerroksinen tislusrakennus tiilestä, holvattu kellari. Arkk. A.E. Melander, Tukholma.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1878, 1890, 1937, 1953 leivintupa-asuinrakennuksessa muutoksia. 1937, 1953, 1955, 1956 tehdusrakennuksessa muutoksia.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

III Rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunkikuvallisesti tärkeä rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Huomattava maamerkki lähestyttäessä kaupunkia mereltä päin.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevien rakennusten purkua. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Tehdusrakennuksen ensisijainen tavoite säilyttävä. Mahdollinen uudisrakennus tulee sopeuttaa viereisten tonttien rakennuksiin.

KORTTELI 50, TONTTI 5

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA
1940 tiilinen meijerirakennus Runeberginkadun varteen.
Gustav Karlsson.
1942 ulkorakennus tontin perälle.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET
1956 julkisivumuutoksia.
1966 lisärakennus pihan puolelle.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO
V Rakennusten rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo
on vähäinen.
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA
C Ei kuulu mihinkään kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE
Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus kadun varteen,
kaavan toteuttaminen edellyttää olemassa olevien rakennusten
purkua. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.
- 6 SUOSITUS
Uudisrakentamisella voidaan parantaa kaupunkikuvaa.

KORTTELI 53, TONTTI 1**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1921 kellarillinen, yksikerroksinen asuinrakennus tontin 4 rajalle. J.V. Rinne.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1928 ja 1932 tulisijamuutoksia.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Rakennus liittyy läheisten rakennusten muodostamaan vanhojen rakennusten ryhmään.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 2-kerroksinen asuinrakennus katujen kulmaan, kaavan toteutuminen edellyttää olemassa olevan rakennuksen purkamista. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadunkulmaukseen rakennetaan kaupunkikuvaa täydentävä ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 53, TONTTI 2**1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1935 pieni asuinrakennus tontin peräosaan. J.V. Rinne.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Muutoksista ei ole piirustuksia arkistossa.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

V Rakennuksen rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

G Rakennus ei kuulu kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: sallii 2-kerroksisen asuinrakennuksen kadun laitaan. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadun varteen rakennetaan kaupunkikuvaa täydentävä uudisrakennus.

KORTTELI 53, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1940 pieni funkkistyylinen asuinrakennus (1 asunto)
tontin sisäosaan. Gunnar Johansson, Porvoo.

2 TEHDYT MUUTOKSET

Mahdollisista muutoksista ei ole piirustuksia arkistossa.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Rakennustaiteellisesti merkittävä rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Rakennus ei kuulu osana kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 2-kerroksinen asuinrakennus Rauhankadun
varteen. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Nykyinen rakennus säilytetään ensisijaisesti. Kadun laitaan voidaan
tehdä kaupunkikuvaa täydentävä, ympäristöön sopiva uudis-
rakennus.

KORTTELI 53, TONTTI 4**I RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA**

1912 kellarillinen asuinrakennus (2 asuntoa + talonmiehen asunto kellarissa) Laivurinkadun varteen. Frans Nyberg, Helsinki.
1912 asuinrakennus (2 asuntoa + pieni asunto kellarikerroksessa, ullakkokrs: ateljee). Ellen Segerstråle, Helsinki.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1915 muutoksia kellarikerroksessa (Laivurinkatu).
1922 ullakkoateljeeseen tulisijamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Rakennukset ovat rakennustaiteellisesti merkittäviä ja kaupunkikuvallisesti tärkeitä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Rakennukset kuuluvat Kaivokadun yhtenäiseen katujulkisivuun.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus katujen kulmaan. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Rakennusten ensisijainen tavoite säilyttäminen. Tontin sisäosaan voidaan tehdä uudisrakennus.

KORTTELI 53, TONTTI 5

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1937 kaksikerroksinen asuinrakennus Gezeliuksenkadun varteen. Gunnar Johansson.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1948 vajarakennus.
1959 vajan laajennus.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

V Rakennuksen rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Ei kuulu merkittävään kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus kadun varteen, kaavan toteutuminen edellyttää nykyisen rakennuksen purkamista.

6 SUOSITUS

Kadun varteen voidaan rakentaa ympäristöön sopiva uudisrakennus.

KORTTELI 53, TONTTI 6

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1937 kaksikerroksinen asuinrakennus Gezeliuksenkadun varteen. Gunnar Johansson.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1954 rakennusta jatkettu kaksikerroksisena eteläpäästä.
V.W. Lindvall.
1966 sisätilamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

V Rakennuksen rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen arvo vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Ei kuulu merkittävään kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus kadun varteen. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kadun varteen ympäristöä täydentävä uudisrakennus.

KORTTELI 57, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1901 uusrenesanssityylinen asuinrakennus Suistokadun varteen ja ulkorakennus tontin perälle. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1920 ullakolle huone. J. Kullman.
1951 sisätilamuutoksia, toinen ullakkohuone.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

IV Rakennuksella on vähän rakennustaiteellista arvoa.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Ympäristö on kaupunkikuvallisesti sekava.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus tontin keskelle pääty kadulle päin, pysäköintialue kadun laidassa. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Kaupunkikuvaa eheyttävä uudisrakennus kadun varteen.

KORTTELI 57, TONTTI 3

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1904 asuinrakennus katujen kulmaan, pakari-ulkorakennus tonttia 2 vastaan. J. Kullman.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1922 muutos ulkorakennuksessa. J. Kullman.
1924 asuinrakennuksen ullakolle kaksi huonetta. J. Kullman.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

IV Rakennuksilla on vähän rakennustaiteellista arvoa.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

C Ympäristö on kaupunkikuvallisesti sekava.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus Meritullinkadun varteen, pysäköintialue Suistokadun laidassa. Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

6 SUOSITUS

Katujen kulmaukseen kaupunkikuvaa täydentävä uudisrakennus.

KORTTELI 61

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA
1842 kaksikerroksinen empiretyylinen panimo- ja polttimo-
rakennus kauppias C.G. Langénille. Gustavson.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET
1953 tontin eteläpäähän entisen varastorakennuksen tilalle
2-kerroksinen asuinrakennus. A. Kalma.
1954 keskelle rakennusten väliin 3 kerroksinen asuinrakennus.
A. Kalma.
1958 vanhimmassa osassa sisätilamuutoksia.
1969 vanhan osan porrasmuutos kadun puolella.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO
III Vanha osa rakennustaiteellisesti merkityksellinen.
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA
A Rakennusten sijainti erittäin tärkeä joen rannalla.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE
Asemakaava v. 1977: 1-kerroksinen huvitarkoituksia palveleva
rakennus, kaavan toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten
purkamista.
Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.
- 6 SUOSITUS
Yksikerroksinen ympäristön arvoa kohottava uudisrakennus.

KORTTELI 66, TONTTI 2

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1902 nikkarityylinen asuinrakennus (4 kpl IH + K) Linnan-
koskenkadun varteen, ulkorakennus tontin perälle.

J. Kullman.

1959 ulkorakennuksen tilalle rapattu, kivinen asuinrakennus.
Paavo Elomaa.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1919 sisätilanmuutoksilla muodostettu yksi asunto, sis.käynti
muutettu Aleksanterinkadulla. J. Kullman.

1922 ullakolle molempiin päihin kaksi huonetta.

1934 tulisijamuutos.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Vanha rakennus rakennustaiteellisesti merkittävä ja kaupunki-
kuvallisesti tärkeä.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Asema merkittävä sisääntuloväylän ja Linnankoskenkadun
katunäkymissä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus Aleksanterin-
kadun varteen, toteutuminen edellyttää nykyisten rakennusten
purkamista.

6 SUOSITUS

Aleksanterinkadun varteen korkeampi rakennusmassa niin että
muodostuu "portti" vastakkaisen rakennuksen kanssa. Linnan-
koskenkadulla matalampi siipi, esim. vanha rakennus säilytetään.

KORTTELI 66, TONTTI 3

- 1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA
1908 pieni asuinrakennus (2 kpl IH + K) Linnankoskenkadun varteen, jugendvaikutteista koristelua, tontin perälle ulko-rakennus. J. Kullman.
- 2 TEHDYT MUUTOKSET
1923 eteinen pihan puolelle, huone ullakolle. J.V. Rinne.
1945 väliseinämuutoksia, ulkoseinän vaakalaudoitus.
1949 väliseinämuutoksia.
1950 ulkorakennusta jatkettu.
- 3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO
IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka rak.taiteellinen arvo on vähäinen.
- 4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA
B Asema merkittävä Linnankoskenkadun yhtenäisessä katujulkisivussa.
- 5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE
Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun. Asemakaava v. 1977:
3-kerroksinen asuinrakennus keskelle tonttia, pääty kadulle päin.
- 6 SUOSITUS
Kadunvarsirakennus korvataan 2-kerroksisella uudisrakennuksella.

KORTTELI 66, TONTTI 5

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1880 Linnankoskenkadun varteen pieni empiretyylinen asuinrakennus, ulkorakennus tontin perälle.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1883 asuinrakennusta ja ulkorakennusta jatkettu.

1912 pihan puolelle eteinen. J. Kullman.

1923 sisäänkäynti Lukiokadulta, väliseinämuutoksia. J. Kullman.

1949 ullakolle pohjoispäähän asunto (IH + K), ulkorakennukseen sauna + kellari. Bertel Björkell.

1951 ikkunamuutoksia.

1956 osa asuinrakennuksesta korotettu 2-kerroksiseksi.

H. Sandberg.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka rak.taiteellinen arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Rakennus kuuluu Linnankoskenkadun ja Lukiokadun yhtenäiseen katunäkymään.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun.

Asemakaava v. 1977: 3-kerroksinen asuinrakennus Lukiokadun varteen.

6 SUOSITUS

Katujen kulmaan uudisrakennus, jonka Linnankoskenkadun puoleinen siipi 2-kerroksinen.

KORTTELI 66, TONTTI 6

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1879 pieni asuinrakennus katujen kulmaan, tontin perälle
ulkorakennus.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1928 pieni lisärakennus Lukiokadun varteen, kattoa korotettu,
uusrenesanssinen ulkoasu. Edvin Backman.
1931 tontin perälle kaksisaunainen kylpyrakennus. Alfr. Lönnqvist.
1934 asuinrak. pieni kuisti, ullakolle huone, päädyissä ikkuna-
muutoksia.
1951 rakennusta jatkettu Linnankoskenkadun varressa (2H +
ullakkohuone), ikkunat muutettu. Bertel Björkell.
1956 ensimmäinen ulkorak. purettu.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIAALLINEN ARVO

IV Kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka rakennustaiteellinen
arvo on vähäinen.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Asema merkittävä Linnankoskenkadun ja Lukiokadun katunäkymissä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun. Asemakaava v. 1977:
3-kerroksinen asuinrak. Lukiokadun varteen.

6 SUOSITUS

Uudisrakennus joka ulottuu molempien katujen varteen, Linnan-
koskenkadun siipi 2-kerroksinen.

KORTTELI 66, TONTTI 15

1 RAKENNUSVUOSI, TYYLI, SUUNNITTELIJA

1901 osittain kellarillinen, nikkarityylinen synnytyslaitos, tontin perälle ulkorakennus. Signe Hornborg, Helsinki.

2 TEHDYT MUUTOKSET

1906 ulkorakennukseen hellahuone ja kuisti. J. Kullman.
 1914 ulkorak. jatkettu.
 1938 kellariin pannuhuone, eteläpäädyssä uusia ikkunoita. B. Björkell.
 1969 ulkorak. sisätilamuutoksia, uudet ikkunat.
 1977 muutettu retkeilymajaksi, sisätilamuutoksia.

3 RAKENNUKSEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVO

III Rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus.

4 RAKENNUKSEN ASEMA KAUPUNKIKUVASSA

B Asema kaupunkikuvallisesti merkittävä Linnankoskenkadun päässä.

5 ASEMAKAAVALLINEN TILANNE

Rakennuskielto vuoden 1984 loppuun. Asemakaava 1977:
 2-kerroksinen yleisten rakennusten tontti, nykyinen rakennus rakennusalueella.

6 SUOSITUS

Rakennus säilytetään kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti merkittävänä.